

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 78 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Voor elke rekenfout of verschrijving in de berekening wordt 1 scorepunt afgetrokken tot het maximum van het aantal scorepunten dat voor dat deel van die vraag kan worden gegeven.
- 2 De algemene regel 3.6 geldt ook bij de vragen waarbij de kandidaten de Grafische rekenmachine (GR) gebruiken. Bij de betreffende vragen doen de kandidaten er verslag van hoe zij de GR gebruiken.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Woordenschat

1 maximumscore 4

- De toename van de 4e tot de 8e verjaardag is 3000 1
- De toename van de 8e tot de 12e verjaardag is 11000 1
- De toenames per jaar zijn respectievelijk 750 en 2750 1
- Het antwoord: 2000 1

2 maximumscore 3

- Voor de groeifactor g geldt: $g^9 = \frac{150000}{17000}$ 1
- Beschrijven hoe hieruit de waarde van g gevonden kan worden 1
- Het antwoord: 1,274 1

3 maximumscore 4

- Voor $W_t = at + b$ geldt: $a = \frac{\Delta W}{\Delta t} = \frac{45000 - 17000}{21 - 12} \approx 3111$ (of nauwkeuriger) 1
- $t = 6$ geeft $W_t = 3111 \cdot 6 + 17000 \approx 35700$ (of nauwkeuriger) 1
- $t = 6$ geeft $W_h \approx 71300$ (of nauwkeuriger) 1
- Het antwoord: 36000 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 3	
	• $W_h = 17000 \cdot 1,27^{L-12}$	1
	• $W_h = 17000 \cdot 1,27^L \cdot 1,27^{-12}$	1
	• $17000 \cdot 1,27^{-12}$ geeft voor b de waarde 970 (dus $W_h = 970 \cdot 1,27^L$)	1
	of	
	• De groeifactor blijft 1,27	1
	• Er geldt $b \cdot 1,27^{12} = 17000$	1
	• Dit geeft voor b de waarde 970 (dus $W_h = 970 \cdot 1,27^L$)	1

JAG/TI-methode

5	maximumscore 3	
	• Het opstellen van de vergelijking $-9 = 13,12 + 0,6215 \cdot -2 - 11,37 \cdot W^{0,16} + 0,3965 \cdot -2 \cdot W^{0,16}$	1
	• Beschrijven hoe deze vergelijking (met de GR) kan worden opgelost	1
	• Het antwoord: 29 km/uur (of nauwkeuriger)	1
6	maximumscore 4	
	• $T = -46$ en $W = 175$ geeft minimale waarde $G \approx -83$ °C (of nauwkeuriger)	2
	• $T = 10$ en $W = 5$ geeft maximale waarde $G \approx 10$ °C (of nauwkeuriger)	2
7	maximumscore 4	
	• Bij dalende gevoelstemperatuur neemt de maximale blootstellingsduur af, dus moet de grafiek van rechts naar links dalen	1
	• Grafiek A of D is dus juist	1
	• De maximale blootstellingsduur neemt bij dalende gevoelstemperatuur steeds langzamer af, dus de grafiek moet van rechts naar links minder steil worden	1
	• Grafiek A is de juiste grafiek	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Straffen

8 maximumscore 4

- Oude situatie: $1,25 \cdot 8 + 17 = 27$ strafpunten 1
- Nieuwe situatie: $1,5 \cdot 8 + 17 = 29$ strafpunten 1
- Dit levert een boete van 675 respectievelijk 725 euro op 1
- Dus in de nieuwe situatie moet 50 euro meer worden betaald 1

of

- Het inzicht dat naar het verschil tussen de oude en de nieuwe situatie gekeken kan worden 1
- Het verschil is 25% van 8 strafpunten dus 2 strafpunten 2
- Dit is $2 \cdot 25 = 50$ euro meer 1

9 maximumscore 4

- Vanaf 541 strafpunten geldt de formule $G = 0,25s + b$ 1
- Bij $s = 541$ hoort $G = 360,25$ (of: Bij $s = 540$ hoort $G = 360$) 1
- Beschrijven hoe hiermee de waarde van b gevonden kan worden 1
- $b = 225$ (dus de gevraagde formule is $G = 0,25s + 225$) 1

of

- Vanaf 541 strafpunten geldt de formule $G = 0,25s + b$ 1
- $b = \frac{1}{2} \cdot 180 + 0,25 \cdot 540$ 2
- $b = 225$ (dus de gevraagde formule is $G = 0,25s + 225$) 1

of

- 540 strafpunten leveren $180 + \frac{1}{2} \cdot 360 = 360$ dagen gevangenisstraf 1
- $G = 360 + (s - 540) \cdot 0,25$ 2
- Dus $G = 225 + 0,25s$ 1

10 maximumscore 3

- Kleine straffen (minder dan 1 maand, de eerste staaf) hebben in 2006 een lager percentage dan in 1980 1
- Alle andere, grotere straffen hebben in 2006 een hoger percentage dan in 1980 1
- De gemiddelde duur van de gevangenisstraffen is dus verhoogd 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 5

- Voor 1970-1975 is de daling $\frac{72-57}{5} = 3\%$ per jaar 1
- Voor 2002-2004 is dit $\frac{46-36}{2} = 5\%$ per jaar 1
- Een uitleg waarbij gekeken wordt naar de verschillende lengtes van de overige perioden 1
- Een toelichting waaruit blijkt dat in die overige perioden niet de sterkste daling per jaar plaatsvindt (bijvoorbeeld door berekening van deze daling) 1
- De sterkste daling is dus in de periode 2002-2004 1

Opmerking

Als de in figuur 2 afgelezen percentages maximaal 1% verschillen van de hierboven genoemde, dit goed rekenen.

La Grande Arche

12 maximumscore 4

- De ribben verhouden zich als 5:4 (of 110:88) 1
- De oppervlaktes verhouden zich als $5^2 : 4^2$ (of $110^2 : 88^2$) 2
- Het antwoord 25:16 (of 12100:7744) 1

of

- De grote kubus heeft oppervlakte $6 \cdot 110^2$ (m²) 1
- De kleine kubus heeft oppervlakte $6 \cdot 88^2$ (m²) 1
- Het antwoord 25:16 (of 72600:46464) 2

13 maximumscore 5

- De grote kubus heeft inhoud 110^3 (m³) 1
- De kleine kubus heeft inhoud 88^3 (m³) 1
- Voor de 6 lichamen blijft $110^3 - 88^3$ (m³) over 1
- Voor het gebouw blijft $\frac{4}{6}(110^3 - 88^3)$ (m³) over 1
- Het antwoord 433 019 (m³) 1

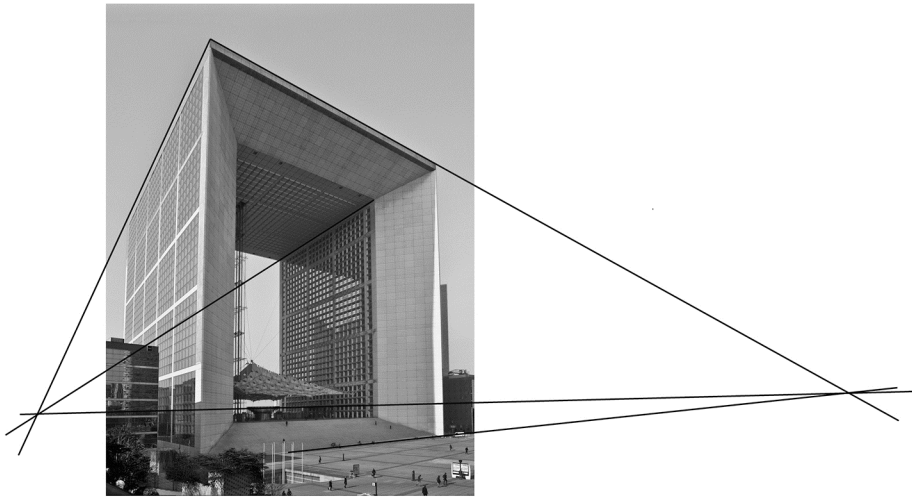
of

- Zo'n toegevoegd lichaam is een afgeknotte piramide 1
- De hoogte van de weggelaten top is 44 (meter) 1
- De inhoud van de weggelaten top is $\frac{1}{3} \cdot 88^2 \cdot 44$ (m³) 1
- De inhoud van één lichaam is $\frac{1}{3} \cdot 110^2 \cdot 55 - \frac{1}{3} \cdot 88^2 \cdot 44$ (m³) 1
- De totale inhoud is 433 019 (m³) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

- Het verlengen van twee paren evenwijdige ribben tot ze elkaar snijden 2
- Het tekenen van de horizon 1

Fruitvliegjes

15 maximumscore 4

- Groeifactor per 3 weken is $\frac{1065}{140} \approx 7,61$ 1
- Groeifactor per week is $7,61^{\frac{1}{3}} \approx 1,97$ 1
- De beginhoeveelheid is gelijk aan $140 \cdot 1,97^{-2} \approx 36$ 1
- De formule: $F = 36 \cdot 1,97^t$ 1

16 maximumscore 3

- Op $t = 0$ geldt $F \approx 6,2$ (of nauwkeuriger) 1
- De horizontale asymptoot horend bij deze formule is $F = 340$ 1
- Dus geldt: minstens 6 en hoogstens 340 fruitvliegjes 1

Opmerkingen

- Als voor de ondergrens het antwoord “meer dan 6” of “minstens 7” wordt gegeven, geen scorepunt in mindering brengen.
- Als voor de bovengrens het antwoord “minder dan 340” of “hoogstens 339” wordt gegeven, geen scorepunt in mindering brengen.

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 4	
	<ul style="list-style-type: none"> De vergelijking $\frac{340}{1+54 \cdot 0,79^t} = 200$ moet worden opgelost Beschrijven hoe de waarde van t (bijvoorbeeld met de GR) gevonden kan worden De oplossing $t \approx 18,4$ dagen (of nauwkeuriger) Het antwoord: 28 (of 29) november (2011) 	1 1 1 1
18	maximumscore 4	
	<ul style="list-style-type: none"> De mannelijke fruitvliegjes zijn op $\binom{8}{2} = 28$ manieren te selecteren De vrouwelijke fruitvliegjes zijn op $\binom{8}{2} = 28$ manieren te selecteren Het totaal aantal samenstellingen is $28 \cdot 28 = 784$ 	1 1 2

Spaaracties

- 19 maximumscore 3**
- De implicatiepijl vertalen naar een “als ... dan” omschrijving
 - Het \vee -teken vertalen naar een “... of ... of beide” omschrijving
 - Een zin zoals bijvoorbeeld: “Als een spaarder een vrouw is, dan is deze spaarder ouder dan 45 jaar of doet deze spaarder mee aan meerdere acties of beide”

Opmerking

Als niet is aangegeven dat de spaarder ook in beide categorieën kan zitten, hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

- 20 maximumscore 3**
- Een aanpak als:
- Alle spaarders ouder dan 45 jaar kunnen vrouw zijn (want $60\% < 70\%$)
 - Al die vrouwelijke spaarders zouden ook mee kunnen doen aan meerdere acties (want $60\% < 80\%$)
 - Dus maximaal 60% valt in alle drie categorieën

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p data-bbox="279 210 534 241">maximumscore 4</p> <p data-bbox="279 248 494 280">Een aanpak als:</p> <ul data-bbox="279 286 1300 701" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="279 286 1300 398">• Bij een minimale overlap tussen vrouwen en ouder-dan-45-jarigen zijn alle mannen ouder dan 45 jaar: daarmee is 30% van het totaal zowel man als ouder dan 45 jaar <li data-bbox="279 405 1300 436">• Daarmee is 30% van de spaarders zowel vrouw als ouder dan 45 jaar <li data-bbox="279 443 1300 589">• Bij een minimale overlap tussen vrouwen, ouder-dan-45-jarigen en meedoen aan meerdere acties, doen alle mannen en een zo groot mogelijk percentage vrouwen jonger dan 45 jaar mee aan meerdere acties <li data-bbox="279 595 1300 701">• Conclusie: minimaal 10% (namelijk 80% – 30% (mannen) – 40% (vrouwen jonger dan 45 jaar)) van het totaal aantal spaarders is vrouw, ouder dan 45 jaar en doet mee aan meerdere acties 	<p data-bbox="1329 365 1393 396">1</p> <p data-bbox="1329 405 1393 436">1</p> <p data-bbox="1329 557 1393 589">1</p> <p data-bbox="1329 674 1393 705">1</p>

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
 Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.